

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: OHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: OHelsea 3-3878

NO. 193. — ŠTEV. 193.

NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 18, 1933. — PETEK, 18. AVGUSTA 1933

VOLUME XLII. — LETNIK XLII

PREMOGOVNI BARONI SE BODO MORALI VKLONITI

**VEDNO VEČ NEZAPOSLENIH
DOBIVA DELO, TODA CENE BLAGU
SO NARASLE ZA 8 ODSOTKOV**

Administrator Johnson je prepričan, da bodo oljni magnatje stoprocentno odobrili pravičnik. — Zastopnikom jeklarske industrije je bilo namignjeno, da je treba skrajne naglice. — Štrajk v krojaški industriji. — Delavska tajnica Miss Perkins je zadovoljna s položajem.

WASHINGTON, D. C., 17. avgusta. — To je pravilnik, ki sem ga priporočil predsedniku Rooseveltu, — je rekel danes administrator industrijalne postave, Hugh S. Johnson, zastopnikom oljne industrije, ko se je vrnil iz Bele hiše v svoj urad.

Zastopniki so boječe vprašali, če bo mogoče kako točko izpremeniti, toda Johnson je odgovoril: — To pogodbo je pomagal sestavljati department za notranje zadeve, predsednik Roosevelt jo je prečital in je z njo zadovoljen.

Johnson je prepričan, da bo oljna industrija "stoprocentno" soglašala s pravilnikom.

Pravilnik za premogovno industrijo mora biti še pred koncem tega tedna dovršen in odobren.

Nesoglasje med delavci in delodajalci, kateri nočejo ničesar slišati o kolektivnem barantanju, mora biti zlepa ali zgrda uravnano.

Zastopniki industrije bakra so predložili danes vladi nov pravilnik, ki določa omejitve produkcije in uvedbo 40 urnega delovnega tedna.

Western Union in Postal Telegraph Company sta prosili za dovoljenje, če smeta skleniti začasno pogodbo glede plač in delovnega časa.

WASHINGTON, D. C., 17. avgusta. — Cena življenskih potrebščin se je v mesecu, ki se je končal dne 15. julija zvišala za osem odstotkov. V istem času so pa tudi delavci zaslužili skoro osem odstotkov več oziroma sedem milijonov petstotisoč dolarjev.

To prošlo je objavila nocoj tajnica za delo, Miss Perkins. Tozadevno statistiko je označila kot zelo razveseljivo ter dostavila, da je od meseca marca do julija dobilo nad en milijon stotisoč oseb delo.

Ako bodo plače v istem razmerju naraščale kot so dosedaj, bo industrija plačala to leto svojim delavcem skoro štiristo milijonov dolarjev.

Urad za delo naznanja, da je bilo meseca julija zaposlenih v tovarnah skoro pol milijona ljudi več kakor meseca junija. Isto razmerje vlada med mesecem julijem in majem.

Nakupovalna sila delavstva je bila med marcem in julijem zvišana za devetindvajset milijonov dolarjev.

Vseposvoda je opaziti napredek, edinole trgovina na drobno nekoliko pojema.

Dne 15. julija je bila cena življenskim potrebščin višja kot je bila leta 1913. Razen mesa se je skoro vse podražilo. Cena krompirja je najbolj narasla, namreč za sedeminpetdeset odstotkov. Moka se je podražila za devetnajst, kruh pa za devet odstotkov.

V New Yorku so življenske potrebščine povprečno za šest odstotkov dražje.

V New Yorku še vedno štrajka nadšestdeset tisoč izdelovalcev moških in ženskih oblek.

Grover A. Whalen, zastopnik newyorškega odbora N. R. A. nastopa kot posredovalec, toda dosega se mu ni posrečilo doseči soglasja med delavci in delodajalci.

Delavci zahtevajo, da gospodarji ne smejo več dajati naročil takozvanim subkontraktorjem, ki zaposlujejo krojače v nesanitarnih delavnicah ter jim plačujejo sramotne nizke plače. Takih "znojilnic" je v New Yorku nad dvajset tisoč.

Štrajkarji odločno zavračajo obdolžbo, da so jih komunisti pregovorili, da so zaštrajkali.

Kuba se se vedno ni pomirila

ODVAJALCI SO ZAGROZILI J. FACTORJU

Factor trdi, da ni v nikakvi zvezi s policijo. — Detektiv išejo odvajalce v Wisconsinu.

Chicago, Ill., 17. avgusta. — Zasedovanje odvajalcev, ki se je pričelo s 300 detektivih in policisti v Chicagu, se je raztegnilo na južni del države Wisconsin. Zasedovalci so prepričani, da bodo vjeleli Touhyja in njegove tovariše, ki so obdolženi Factorjeve odvedbe. Zasedovalci so oboroženi s strojnimi puškami, revolverji in bombami.

John Factor, ki se je z odvajalci sam pogodbil za odškodnino, pravi, da je dobil že več groženj, da ga bodo umorili, ker je policijo opozoril na njihovo sled.

Nikakor mi ne vrjamejo, da policiji nisem pomagal, — pravi Factor. — Toda v resnici nisem, temveč policija je pazila na moj telefon in tako izvedela glede moje odvedbe in pričela zločince zasledovati.

Factor pravi, da je te grožnje dobil po telefonu. Factor je vedno v svojem stanovanju v hotelu in detektivji ga vedno stražijo. Načelnik chicške policije William Schoemaker pravi, da so odvajalci grdo potegnili policijo za nos, ko so vzeli \$50,000 odkupnine in zbežali iz pasti, katero so jim nastavili detektivji in policisti. Schoemaker je rekel, da so aeroplani tri tedne letali nad ozemljem štirih kvadratnih milj in izdelali natančen zemljepis, tako da ni bila prezrta niti najmanjša steza v gozdu.

Schoemaker ravi, da največja krivda zadane policista Franka McKenna, ker ni prišel o pravem času na dogovorjeno mesto in so ga odvajalci prestregli pred ločenim krajem ter od njega sprejeli odkupnino, tako da policisti in detektivji, ki so bili skriti v grmovju, niso bili v zadostni bližini, da bi mogli odvajalce obkoliti in jih prisiliti k predaji.

Ceste po vaseh blizu Simela, 40 milj od Mozula so posejane s trupli Asircev. Med temi jih je najmanj 300, ki niso imeli nikakega orožja.

STAREC JE BIL V ZMOTI GLEDE DRŽAVLJANSTVA

V Somerville, N. J., živi 94-letni Valentine Swody, ki se je udeleževal izza leta 1860 vseh volitev in je bil večkrat tudi porotnik. Vedno se je smatral za do brega ameriškega državljanja. Ko je pa pred kratkim prošil za starostno podporo, so dognali, da je bil rojen leta 1839 v Frankfurtu na Nemškem, da je prišel kot mlad deček v Združene države in da njegov oče ni bil nikdar naraziliran.

Na prigovarjanje svojih prijateljev je vložil Swody prošnjo za prvi preizkus ter upa postati v dveh letih državljan.

SMRT JAPONSKEGA POSLANIKA V VARŠAVI

Varšava, Poljska, 16. avgusta. Danes je umrl japonski poslanik na Poljskem, Hiucki Kawai. Malo prej je bil prestopil v katoliško vero in ga je krstil sam pa pežev nuncij. Podlegel je jetiki.

MOHAMEDANCI MASAKRIRAJO KRISTJANE

Kurdi so pomorili 600 asirskih kristjanov. — Angleški ministr. predsednik bo vodil preiskavo.

London, Anglija, 17. avgusta. Ker so iraški in kurdski vojaki pomorili nad 600 asirskih kristjanov na irak-sirski meji, se je ministrski predsednik Ramsey MacDonald naglo vrnil s počitnic na Škotskem, da sam preišče ta pokolj.

Angleška vlada je strogo posvarila iraško vlado. Prvi poboji so bili posledica upora asirskih plemen, toda poročila o masakrih so prišla šele potem, ko je iraška vlada najela Kurde, da so pomagali njenim vojakom.

Nemiri so se pričeli, ko so nekateri Asirci zbežali preko meje v francosko Sirijo, ker niso hoteli Iraku izročiti svojega orožja. Francozi so Asircem odvzeli orožje, toda so ga jim zopet vrnili, ko so se zopet vrnili čez mejo.

Poročila iz Bagdada naznanjajo, da je iraški kralj Feisal prepričan, da more obvladati položaj in bo takoj odpotoval v Ženevo. Svoj odhod opravičuje kot počitnice, v resnici pa se pripravlja, da zagovarja Irak, ako bi Liga narodov pričela proti njegovi vladi kako postopanje.

Mosul, Irak, 17. avgusta. — Krvočolčni Kurdi, oboroženi s svojimi sloviti meči, so navalili na uporne Asirce od Mozula pa do najvišje gorske pokrajine ter so poklali vse Asirce, ki so jim prišli pod meč.

Ceste po vaseh blizu Simela, 40 milj od Mozula so posejane s trupli Asircev. Med temi jih je najmanj 300, ki niso imeli nikakega orožja.

BEG S HUDIČEVEGA OTOKA

La Rochelle, Francija, 17. avgusta. — Iz kazenske naselbine na Hudičevih otokih je 10. avgusta pobegnilo 18 kazencev. Dva med njimi sta bila nekoč obsojena na smrt pod giljotino. Zadnjih enajst mesecev je že pobeglo nad 100 kazencev.

AVSTRILJSKI NAZIJCI IZGUBE DRŽAVLJANSTVO

Dunaj, Avstrija, 17. avgusta. — Kanceler dr. Dollfuss je avstrijskim nazijcem zadal hud udarec, ko je pripravil svoj kabinet od tega, da je po sedemurni kabinetski seji odredil, da izgubi vsak Avstrijec državljanstvo in je njegovo premoženje zaplenjeno, ako izven države agitira proti avstrijski vladi in zapusti Avstrijo brez dovoljenja.

To odredbo je kanceler Dollfuss posebno namenil Avstrijcem, ki se nahajajo v nazijski legiji na Bavarskem.

Kabinet pa ni rešil vprašanja, ako bi avstrijska vlada zahtevala odpoklic nemškega poslanika dr. Kurta Rieth, ker je pomagal avstrijskim nazijcem v njihovem ruvanju proti vladi.

Naročite se na "GLAS NARODA" največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

NAZIJCI MEČEJO KRIVDO NA KOMUNISTE

Nazijci so zažgali palačo nemškega držav. zbora in obdolžili komuniste. — V Hagu bodo zaslišali priče.

Berlin, Nemčija, 17. avgusta. — Jeseni, ko se prične v Lipskem obravnava proti komunistom, katere so nemški nazijci obdolžili, da so 28. februarja požgali palačo nemškega državnega zbora, se bo tudi v Hagu sestalo mednarodno neoficijsko sodišče, ki je že oznanilo, da ima zbrane dokaze, da so sedanji voditelji nemških nazijcev sami podtaknili v palači državnega zbora požar, da so s tem mogli dvigniti obtožbo proti socijalistom in komunistom.

Do sedaj so nemške oblasti popolnoma molčale o nameravani mednarodni preiskavi, toda sedaj se je glavni nemški državni pravdnik Karl Werner obrnil na dva člana mednarodne komisije, na švedskega odvetnika Geo. Brantinga in francoskega pisatelja Rollanda s prošnjo, da podata nemški vladi dokaze, ki jih imata v svoji posesti.

Mednarodna komisija je sklenila, da bo imela svoje zasedanje in preiskavo v Hagu, predno prične nemško najvišje sodišče v Lipskem obravnava proti holandskemu komunistu Marinus van der Luebe, proti nemškemu komunističnemu poslancu Ernestu Toerglerju in šestim bolgarskim komunistom, ki so obdolženi, da so zažgali poslopje državnega zbora. Obravnava v Lipskem se bo pričela proti koncu septembra.

Neoficijsko sodišče je naznanilo, da bo po izpovedi zanesljivih nemških prič dokazalo, da so osumljeni komunisti nedolžni in da so pravi povzročitelji požara vodilni uradniki nemške vlade.

Do sedaj so bili nemški ministri zelo občutljivi glede tega požara in je bilo prepovedano v domačem časopisju omenjati, kar so inozemski poročevalci pisali o tem. S tem, da je bilo Wernerjevo pismo objavljeno v nemških časopisih, je vlada prvič priznala, da obstoji mednarodna preiskava in neoficijsko mednarodno sodišče glede požara.

V svojem pismu na Brantinga pravo nemški državni pravdnik Werner, da do sedaj navzile razpisani nagradi ni mogel najti še nobene priče, ki bi imenovala prave krivce pri požaru državnega zbora, zato ga prosi, da mu izroči te dokaze, da bo mogel z njimi nastopiti pred sodiščem.

Ravno tako prosi Werner pisatelja Rollanda, da bi mu dal dokaze o krivcih, kjer je njemu in nemškemu narod mnogo lažje na tem, da doleti prave krivce zaslužena kazen.

CODOS IN ROSSI V PARIZU

Pariz, Francija, 17. avgusta. — Več tisoč ljudi je pozdravljalo letalca Mauricea Rossija in Paula Codosa, ko sta se vrnila v Pariz iz Rayaka v Siriji, kamor sta s svojim aeroplanom priletela iz New Yorka in s tem postavila rekord za polet na razdaljo.

CESPEDES JE IMENOVAL SVOJEGA POSLANIKA ZA WASHINGTON

HAVANA, Kuba, 17. avgusta. — Jeza, ki jo je gojilo prebivalstvo proti Machado in njegovim pristajšem, posebno proti takozvanim "porristam" (članom njegove tajne policije) še ni ponehala. Danes so izbruhnili v Camaguey vroči poulični boji, v katerih je bil usmrčen neki Machadoov policist.

Na stotine in stotine Machadovih pristajsev se skriva po hišah. Večraj so bili zelo razočarani in še bolj prepelahnjeni, ker jim predsednik de Cespedes noče omogočiti bega.

Danes je bil aretiran tukaj brigadir A. B. Aincart, bivši policijski komisar v Havani.

Pred policijskim glavnim stanom je bil ustreljen Ricardo Herrera, sofer pobeglega ministra Alberta Herrera.

Poulične demonstracije so na dnevnem redu in jih niti vojaštvo ne more uspešno zatreti.

Ameriški poslanik Sumner Welles se je že večkrat posvetoval z državnim zakladničarjem Marti nezom Saenzom, kako bi bilo mogoče izboljšati finančni položaj v republiki.

Najbrž bo proglašen za nedoločen čas moratorij.

Ta teden se bosta vrnila iz inozemstva na Kubo bivši predsednik Mario G. Menocal in polkovnik Carlos Mediteta, ki je vodil leta 1931 neuspelo revolucijo proti Machado.

Washington, D. C., 17. avgusta. Bivši kubanski poslanik v Mehiki, dr. Manuel Sterlig, je bil imenovan za poslanika v Washingtonu.

NOV AMERIŠKI AEROPLAN

Washington, D. C., 17. avgusta. Ameriška vojna mornarica je izdelala nov bojni aeroplan, ki ni mase sebi primere.

Glede tega je rekel mornariški tajnik Swanson:

— Zelo smo zadovoljni z njegovo hitrostjo in bojno sposobnostjo. Po našem mnenju je najboljši na svetu, toda natančnejši podatki o njem so tajni.

ITALIJANI GRADE NOV AEROPLAN

Desenzano, Italija, 17. avgusta. Na avijatični šoli grade tajno "skrivnostni aeroplan", ki bo najhitrejši na svetu, kajti vozil bo 426 milj na uro. Dogotovljen bo v septembru.

Najbrž ga bo prvi vodil 30 let stari poročnik Francesco Agello, ki je 10. aprila letel okoli Gardskega jezera z aeroplanom z dvema prepelerjema 440 milj na uro.

POSKUSI NA ŽIVALIH NISO DOVOLJENI

Berlin, Nemčija, 17. avgusta. Pruski ministr. predsednik stotnik Hermann Goering je izdal odredbo, po kateri je v Prusiji vivisekciranje (zdravniško poskušanje na živalih) prepovedano.

Zdravstvenemu ministrstvu je naročil, da izdela postavo, ki nalaga ostro kazen vsakemu zdravniku, ki bi poškodoval kako žival v svrhu znanosti. Dokler ni uveljavljena tozadevna postava, bo Goering poslal vsakega zdravnika, ki se bo pregrešil proti njegovi odredbi v koncentracijsko taborišče.

AMERIKANEC OBSOJEN NA NEMŠKEM

Manger je po naključju ustrelil Heyesa na parniku. — Obsojen je bil na tri mesece ječe.

Bremerhafaen, Nemčija, 17. avgusta. — Charles Manger iz Los Angeles, Cal., je bil obsojen na tri mesece ječe, ker je na parniku "Bremen" 30. julija ustrelil svojega prijatelja Karla Werner Heye iz New Yorka.

Porota pa je stavila pogoj, da mu kazni ni treba nastopiti do 30. septembra 1936, ako takoj plača globo \$960.

Mangerjev zagovornik je zatrjeval, da ni imel namena ustreliti prijatelja. In ko mu je sodnik pokazal Heyesovo fotografijo, se je Manger zjokal.

Iz besedila razsodbe je tudi razvidno, da Mangerju, ki je vseučiliški dijak, sploh ne bo treba nikdar nastopiti kazni, razun če kdaj pride v Nemčijo.

Državni pravdnik je v svoji obtožnici zvrčal vso krivdo na Mangerjevo očma, ker mu je dal revolver, ne da bi mu bil pojasnil, kako nevarno je to orožje.

PREDSEDNIK VSEINDIJSKEGA KONGRESA OBSOJEN

Apola, Indija, 16. avgusta. — Urajujoči predsednik prepovednega Vseindijskega kongresa, M. S. Aney, je bil aretiran, ker se je protivil angleškim oblastim. Obsojen je bil lna šest mesecev ječe.

VELIKE ŽRTVE KITAJSKE POVODNJI

Hankow, Kitajska, 17. avgusta. Povodenj Rmene reke se je razlila čez ogromne planjave in je zahtevala najmanj 50,000 človeških žrtev.

Uradniki Kinkow-Hankow zeleznice, ki so objavili to poročilo, se boje, da je utonilo še več ljudi, kajti jezovi so na veliko razdaljo pričeli popuščati že pred več tedni, toda natančno število žrtev ni znano.

Roparji so v poplavljeni pokrajini na delu in ropajo vasi in mesta.

Mnogi vasi in trgov je razdejavala voda, ko se je valila proti izlivu reke, v zapadnem delu province Šantung. Na tisoče ljudi je brez strehe. Mnoge, ki so se rešili na vrhove dreves, je pozneje odnesla voda.

po prižgo. Vrnivši se v doma-
selo, je pripovedoval začudenim
seljakom: — Prokleti Švaba, ki
ko je pameten. Mi krešemo in
krešamo in v gobo lovimo lakr-
Švaba pa kar s prstom v zadn-
piat seže in privleče ogenj na
dan.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

KUDT KURRINTH:

POSLEDNJI POZDRAV

Od Velike noči leta 1913. do 30. junija 1914 sem stanoval v nekem hoptonskem penzionatu z mladimi Hamburgom Hugonom v Poellnitz. Moj tovariš je študiral pravo, jaz pa modroslovje in književnost. Postala sva zvesta prijatelja; boljše od njega sploh v življenju nisem imel. Preživela sva v bratski slogi lepe in brezskrbne dni. Julija leta 1914. sem dovršil študije; 30. julija, dva dni pred izbruhom vojne, sva odpotovala vsak v svoj rojstni kraj — on v Hamburg, jaz v Bremen, da uredi najnujnejše zadeve in se javiva kot vojaška obveznika. Od tega trenutka se nisva videla nikoli več.

Pri vojakih sva si pridno dopisovala. Hugon je prišel na zapadno fronto, jaz na rusko, februarja leta 1916. pa na francosko v verdunski odsek. Koncem julija leta 1916 sem bil doma na dopustu. Zvedel sem, da biva Poellnitz tik za fronto v mirnem kotičku v Flandriji.

Še preden je potoval, sem prejela Hugonovo pismo. Ves vzradočen mi je sporočil, da je takisto dobil dopust in da se bo čez dva dni peljal mimo Kolna. Povalil me je, da naj pridem tja: tako se bova lahko zopet videla.

Ne spominjam se več, kaj me je zadržalo, da takrat nisem mogel izpolniti njegove želje. Nisva se sestala. Teden dni pozneje sem bil zopet na fronti. Vse je frčalo križem krašem — za pisanje ni bilo časa in tudi o Poellnitzu ni bilo več glasu.

Potem sem bil zasut in zastrupljen s plini. Dobil sem povrh tega še živčni napad; vrnil sem se v Nemčijo in prišel v bolnišnico v Muenster am Stein.

Tu sem doživel v noči od 17. na 18. septembra to, česar ne pozabim do smrti.

Nemirno sem ležal v mrzličnem polusnu. Tedajci se postavi pred

mojo posteljo — Poellnitz. Bulim vanj. Po čelu mu curkoma liče krvi. Z eno roko se oprijemlje kraveče rane na čelu, z drugo mi maha v pozdrav: "Z Bogom, moj dragi!" Te besede so bile tako razločne, da sem jih natanko slišal: o tem ni malo ne dvomim. V nekaj sekundah je Poellnitz izginil. Zakričim, se dvignem s postelje, planem iz sobe in drvim za njim po hodnik — po stopnicah, da poiščem svojega edinega, najvernejšega prijatelja. Spodaj na stopnicah me dohitijo moj tovariš iz iste sobe. "Kampa, za božjo voljo, kaj vam je?"

Polagoma sem prišel k sebi. Stal sem ves zmeden, v žilah mi je plala razgreta kri; optakaje sem prispeval v sobo in se vrnil v posteljo. Tisto noč nisem zatislil očesa.

Drugo jutro sem napisal Poellnitzu obupno pismo: "Tako-le sam sanjal. Kaj se je zgodilo? Sigurno kaj strašnega! Ali te bo moje pismo sploh še našlo živega?"

Šlutil sem skoraj sigurno, da sem zaman pisal to pismo. Poellnitz je mrtev. Venomer sem se prepričeval, da je še vedno na varnem v Flandriji. Še tako pametni razlogi mi niso mogli vzeti občutka strahote. Tisto dopoldne sem bil ves zmeden. Okoli poldneva so delili pisma; med njimi je bilo tudi Poellnitzovo — devet dni staro, odpisano najprej na moj naslov v domovini.

"Zakaj mi nič ne pišeš? Kje si vendar? Škoda, da se zadnjič nisva videla! Zdaj sedim na soncu, v središču ofenzive, v najhujšem bobnajočem ognju; po povratku z dopusta so me takoj prestavili semkam. Nič ne ve, ali se bova sploh še kdaj videla. Se li dobro počutiš?"

Pred desetimi dnevi je bil še živ — danes je mrtev — pismo mi je

najsigurnejše potrdilo moj sen. Štirinajst dni je minulo v strahu in uganjanju.

Nekega večera sem se po kratkem izprehodu ves izmučen in zbit vrnil domov. Na mizi je ležalo pismo. Potipljem ga — tu bo odločitev — ves se tresem. Prižgem luč — moje pismo Poellnitzu, na pismu križ — za križem besede: za domovino.

Pisal sem stotniji. Odgovorili so mi. Poročnik v Poellnitz je padel v jutro 18. septembra v artiljerijskem napadu.

NAPOLEONOVO PISMO JOSEPHINI

V Londonu so nedavno prodali osem Napoleonovih ljubavnih pism Josephini za ceno, kakor se doslej še ni plačevala za takšno korespondenco. Pisma so bila nazadnje last lorda Roseberryja.

Seveda so se za ta pisma zanimali zbiratelji starih dokumentov iz vseh dežel. Posebno mnogo interesov je bilo iz Francije, ki že dolgo stremi za tem, da bi vse Napoleonove relikvije osredotočila doma. Topot francoskim kupcem sreča ni bila mila. Tudi Američani niso imeli dovolj dolarjev, da bi kupili dokumente ljubezni. Zmago so naposled odnesli angleški funti.

Pisma, ki jih je imel lord Roseberry, so praveca vroča ljubavna pisma, ki jih je pisal Napoleon z vsem žarom svojega srca. Značilna so tudi po tem, da vsebujejo pravopisne napake, katere je Napoleon rad delal. No, to reč razlagajo Francozi s tem, da jih je pisal Bonaparte v omami ljubezni, in mu zaradi tega ni mogoče za zamere.

V teh pismih se kaže Napoleon s čisto druge strani kakor ga pri-

"GLAS NARODA"
zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

kazuje zgodovina junastev. Ta pisma so v pravem pomenu besede godba Napoleonove krvi. Veliki vojskovodja leži v njih kakor premagane pred žensko, ki jo obdaja z najlepšimi priimki. Josephina je, kakor znano, iz Napoleonovih čuvstev zase hladnokrvno kovala svoj kapital. Čim bolj goreče jo je Napoleon prosil ljubezni, tembolj hladno je sprejemala dokaze njegovega srčnega žara.

Pisma je v Londonu kupil neki antikvariat, kar pomeni, da Napoleonova konjunktura še dolgo ni dosegla svojega viška. Neki angleški list, ki posveča mnogo pozornosti sedanjim svetovnim gospodarskim krizam, pa je hudomušno pripomnil, da je ljubezen menda še vedno močnejša kakor malenkostne človeške eksistenčne skrb.

ODVETNICE V FRANCIJI

Odvetnice je v Franciji v primeru z drugimi državami izredno mnogo in godi se jim vsaj v gnetnem pogledu dobro. Značilno je, da je med njihovimi klijenti mnogo več moških, nego žensk. Mnoge francoske odvetnice so se specializirale za poedine panoge prava. Neka pariška odvetnica je kapaciteta na polju mednarodnega prava in odvetniški izpit je položila ne samo v Franciji, temveč tudi v Angliji in v Nemčiji. Pariški sodniki nekega nemškega lista je pripovedovala iz svoje prakse zanimiv primer.

Učitelj francoščine v Ezerumu je bil takoj po svetovni vojni aretiran, ker je bil osumljen vojninstva. Zaprli so ga, tako da ni imel nobenega stika z zunanjim svetom. Njegova žena je bila ostala v Franciji in dolgo ni vedela, kaj je z možem, ker ji ni nič pisal. Pozneje je pa s pomočjo erzerumskega francoskega konzulata zvedela, da so njenega moža aretirali in odpeljali neznanu kam. Trajalo je več mesecev, predno so ugotovili, kam so ga odpeljali, in zopet več mesecev, predno je mogel osumljenec dokazati svojo nedolžnost in se vrniti v Francijo. V preiskovalnem zaporu je pa tako trpel, da je kmalu umrl in žena je ostala brez sredstev.

Obrnila se je na omenjeno pariško odvetnico, ki je posredovala pri mednarodnem sodišču v Haagu, kjer je vložila odškodnino in rehabilitacijsko tožbo proti angleški vladi, ker je bilo v času, ko je bil učitelj v Erzerumu aretiran v rokah angleške vojske. Haško razsodišče je tožiteljski ugodilo in ji prisodilo znatno odškodnino.

Druge pariške odvetnice so zagovarjale pred poroto vdovo Hamme, ki je vrgla svojega otroka skozi okno, dalje morila svoje žene in svojih otrok Bournaisa ter večkratnega morila Dansea. Neka druga pariška odvetnica je edina ženska, ki je morala kot zagovornica nekega morila pa določbah francoskega prava spremljati svojega klijenta na morišče pod giljotino.

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIZANA

Angleško-slovensko Berik

(ENGLISH-SLOVENE READER)

Stane samo

\$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 West 18th Street

New York City

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

27

— Imenitno, dragi moj, — ga je pohvalil Lafleur in sedel na svoje mesto, — vidim, da znate izrabiti čas... To bo zadnji kozarček, za slovo... In ker sva zdaj na istem, predlagam, da igrava odločilno patrijo samo do sto.

— Pa naj bo! — je odgovoril debeluhasti meščan. — Toda zdaj morava igrati hitro, kajti rad bi se zunaj še malo nadihal svežega zraka, predno prispeta naši gospodični...

Lafleur je vzel karte, da bi jih dal svojemu nasprotniku; toda pri tem je ravnal navidez tako nerodno, da je izpustil dobro polovico kart na tla.

— O, to sem neroda! — je vzkliknil. — Nikar se na trudite s pobiranjem, jih bomo že sam pobral...

Toda mož se niti pripognil ni. Pač se je pa pripognil Martin in začel hitro pobirati karte.

Lafleur je brž potegnil iz žepa kristalno stekleničico in izlil v Martinov kozarec vse, kar je bilo v nji.

V naslednjem hipu se je prikazal zardeli Martinov obraz izpod mize.

— Gromska strela! — je vzkliknil ves zasopel, — laziti tako-le po tleh pa res ni posebno prijetno.

— Pijte, takoj vam odleže, — je dejal Lafleur; dvignil je svoj kozarček in ga izpraznil do dna.

Potem je pa Martin v dušku izpraznil svoj kozarček; ko ga je pa postavil nazaj na mizo, je pripomnil:

— Fej, kako čuden okus ima to vino!

— Moje tudi, — je trdil Lafleur.

Pogledal je v oba kozarca, rekoč:

— Eh, moja glava, saj bi bil lahko slutil, kaj je; vsa ta stara vina se navadno u-sedajo in nalil sem vam nerodno tudi ostane-k z dna. Upam pa, da zato še ne bova umrla, — je pripomnil smeje.

Zdaj je šlo samo še za to, da se prepusti omamnim kapljicam časa za učinkovanje.

V ta namen je bilo treba samo malo zavleči partijo. Lafleur je začel počasi mešati karte, ne da bi se brigal za Martinovo nestrpnost.

Cez dobri dve minuti je prišel končno Martin na vrsto, da je snel karte.

Tedaj je pa Lafleur še počasneje delil pod pretvezo, da se karte sprijemljijo. Potem se je navidez zmotil in je nehal deliti, da bi postal že razdeljene karte. Še huje je pa bilo, ko je končno odložil talon.

— Slabo razdeljeno! — je dejal.

S tem je bil Martin seveda prisiljen potrpiti.

— Kdor slabo deli, mora prepustiti to drugemu, — je dejal.

Pri neki drugi igri da, — je ugovarjal Lafleur, — kajti tam je na boljšem tisti, ki deli. Pri poqnetu pa to ne velja, dragi moj!

— Prav pravite, — je pritrdil Martin in neopaženo kinknil z glavo.

— Hm, človek bi mislil, da se vam hoče spati, — je pripomnil Lafleur.

— O ne, samo nekam težko glavo imam. To bo menda od slabega zraka, ker že tako logo sediva tu v krčmi...

In končec stavka se je izgubil v dolgem zdehanju.

— Oprostite, — je dejal dobrodušni meščan, — toda to se ne da zadržati.

— No, da, — je menil Lafleur, — poznam to zdehanje; to preide... kar igrava.

Toda Martin je držal karte kakor človek, ki se bori z nepremagljivim spancem.

Dvakrat je celo za hip skoraj zadremal. Potem je pa začel hitro ravnati karte v roki, mrmrajoč:

— Pripravljen sem!... Lahko štejete... kar imate...

Lafleur se je škodoželjno zasmejal, kakor bi hotel reči:

— Zdaj, dobričina, se te ne bojim več in niti sam vrag bi me ne mogel zadržati, da bi nocoj ne ugrabil temholaske in je ne odpeljal v markizovo vilo.

Vendar se je pa na videz še zanimal za igro. Toda to ni bilo več potrebno.

To pot je Martin podprl glavo z rokami in iz njegovih prs se je začelo zamolklo smrčanje.

— Tako, zdaj je vse v redu, — je zamrmral Lafleur in vstal.

In za vsak slučaj je nastavlil spečemu uho na usta.

— Smrči, da ga je veselje poslušati, — je dejal, in si pomel roke. — Sicer je pa bil že skrajni čas, — je pripomnil.

In res se je slišalo v krčmo pokanje z bičem. Tako so poštaljoni navadno naznanjali svoj prihod.

Poleg tega je pa tudi krčmar na ves glas zaklical: Poštaljon iz Normandije!

Lafleur mu je pomignil s prstom, in pokazal je na Martina, rekoč:

— Ne budite ga, dokler se ne vrnem... Spi takole vsak dan ob tej uri.

— Dobro, gospod, — je odgovoril krčmar in sprejel denar za vino z dobro napitnino, — pustili ga bomo pri miru, naj se naspi...

Lafleur se je še enkrat ozrl na smrčečega Martina, potem je pa hitro odšel iz krčme.

XI.

Hiteč na vso moč je sluga markiza de Presles kmalu prispel pred Novi most.

— No, — je mrmral sam pri sebi, — vse gre gladko od rok... Predno bo poštaljan tu, predno spravi prtljago iz voza in predno jo potniki vzemo, imam dovolj časa prepričati se, je-li kočija na določenem kraju in oba moja falota na svojem mestu.

In zatopljen v svoje misli je pospešil korake.

— Ta zarukani meščan bo smrčal najmanj dve uri. In zelo se bojim, da ga bo žena kaj nestrpno pričakovala. No torej, gospod markiz, — je pripomnil v mislih, — ob določeni uri bo lepa meščanka v vili, za to jamčim jaz.

Dočim se je Lafleur že veselil uspeha, se je zbralo na trgu in pred pisarno poštnega prometa mnogo ljudi.

V prvi vrsti je stala Frochardka. Hitela je naproti brusaču, ki je baš prihajal po ulici, kričec:

— Dajte brusiti... škarje, nože... škarje, nože.

— Evo ga, končno je prišel, — je zamrmrala sama pri sebi, — sreča zanj, da je prišel pred svojim bratom, mojim Jakobom... mojim dragcem. On namreč ne razume šale in bi bil pošteno premakstil tega tepčka, da bi ga naučil, kako naj nabrusi tudi svoje nože.

Ustavila se je, da bi počakala Petra, ki je venomer kričal in vpraševal po trgovinah, če imajo kaj dela zanj.

Kaj se je godilo v duši in v sre te mater?

Zakaj je skomignila z rameni, ko je zagledala svojega sina?

Zakaj se je tako strupeno smejala? In ko je bil oddaljen Peter samo še nekaj korakov, zakaj se je odvrnila, ne da bi ga pogledala, ne da bi se mu prijazno nasmehnila v pozdrav?

Stara beračica je imela dva sina: starejši je bil čeden fant, visoke, krepke postave, pravi Herkul; bil je živa podoba svojega očeta, za katerim je norela Frochardka, tako kakor se je videla zdaj v svojem Jakobu.

Mlajši sin pa niti najmanj ni bil podoben starejšemu bratu.

Bil je nizke, šibke postave, kakor njegova mati, bledega obraza in upadlih oči, ki so še preveč izdajale trpljenje in prestane muke.

(Dalje prihodnjšč)

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

Knjigarna "Glas Naroda"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street, New York

MOLITVENIKI

SVETA URA
v platno vez. 90
v usnje vez. 150
v najfinejšo usnje vez. 180
v najfinejšo usnje trda vez. 180

SERBI ZA DUŠO
v platno vez. 90
v usnje vez. 150
v najfinejšo usnje vez. 180
v najfinejšo usnje trda vez. 180

RAJSKI GLASOVI
v platno vez. 90
v usnje vez. 150
v najfinejšo usnje vez. 180
v najfinejšo usnje trda vez. 180

KVISKU SECA
v imitirano usnje vez. 90
v usnje vez. 150
v najfinejšo usnje vez. 180
v najfinejšo usnje trda vez. 180
v bel celluloid vez. 120

NEKESNA NAŠ DOM
v ponarejeno usnje vez. 150
v najfinejšo usnje vez. 180
v najfinejšo usnje trda vez. 180

MARIJA VARNINJA
v usnje vez. 150
v najfinejšo usnje vez. 180
v najfinejšo usnje trda vez. 180

Hrvatski molitveniki:
Vijeha Jelarost, tisk vez. 150
Slava Bogu, a mir ljudem, tisk vez. 150
najfinejša vez. 180

Ervenec nebeski, v platno 90
tisk vez. 150
Vizmar, najfinejša vez. 180

Angleški molitveniki:
(in italijanski)
Čisto prvo izdano, v barvni platno vezano 90
v bel trd vezano 150

Čisto čisto tisk 150
v usnje vez. 180

Key of Heaven:
v usnje vezano 35
v usnje vezano 70
v najfinejšo usnje vezano 120

(ZA ODRASLE)

Key of Heaven:
v celoid vezano 120
v celoid najfinejši vez. 150
v usnje vezano 150

Catholic Pocket Manual:
v usnje vezano 130

Ave Maria:
v usnje vezano 140

POUČNE KNJIGE

Angleško slovensko berilo 25
Amerika in Amerikanci (Trunk) 50

Angelska služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši 10

Boj mlajšim boleznim 75
Cerkniško Jezero 120
Domači živnozdravniki broširano 120

Domači vrt 120
Govedoreja 150
Gospodinjstvo 120

Jugoslavija (Melik) 1. zvezek 150
2. zvezek, 1-2 upolč 120

Kletarstvo (Skafleky) 25
Kratka srbska gramatika 30

Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov 30

Kako so postane državljani Z. D. 25
Kako so postane ameriški državljani 25

Knjiga o dohodnem vođenju 50
Kubitska Rečunica 75
Liberalizem 30

Materija in energija 125
Milada kot dr. Jancina Ev. Kreka 75

Mladostina 1. zvezek 50
II. zvezek 50

Usta (Knap) 99 centov

Ustavna zbirka 150
Nemška zgodovina 140
Nemški in tisk in čim 150

Nemška zbirka, Kuzman, 600 str. 150
lepo vez. (Knap) 150

Nemška zbirka, Kuzman, 600 str. 150
lepo vez. (Knap) 150

Gospa REGINA Roman iz življenja:

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

8

— Moja dobra Regi, kako se ti zahvalim za te besede! Toda pri tem moraš tudi biti na jasnem, da bo Schott napravil vse, da tukaj ne dūbim nikake službe.

Regina težko vzdihne.

— To dobro vem, Valter. Toda, naj pride, karkoli, ničesar si ni treba očitati. Prenesel si vse, kar je bilo mogoče prenesti. Ko bi prenesel več, bi bilo pod tvojo častjo.

Valter ji sedaj pove, da mu je ravnatelj Wend, ki je bil vedno na njegovi strani poslal mesečno plačo in slabo izpričevalo.

— Na podlagi tega izpričevala bo na vsak način vsakdo vprašal družbo, zakaj sem bil odpuščen, ko bi prošil za kako službo. In odgovorili mu bodo, da sem napadel svojega predstojnika. In s tem sem obsojen. Tukaj okoli prav gotovo ne bom dobil nobenega mesta kot inženir. In zato — in samo zato, Regi, se upam s teboj govoriti o neki službi, za katero se takoj lahko pogodim s posredovanjem Henrika Brand. Toda ta služba bi me peljala v Transvaal.

Tedaj pa se gospa Regina sčre in prebledi. Nekaj časa ne more govoriti. Končno se ji izvije skozi usta kot vzdih:

— V Transvaal? Tako daleč?

Valter vidi, kako se bori in jo prime za roko.

— In pri tem obupa tudi moja sicer junaška Regina. Bal sem se in tudi nisem službe hotel sprejeti, dokler nisem govoril s teboj.

In Valter ji pove o službi in ko konča, jo vpraša:

— Kaj naj napravim, Regi — sprejeti, ali okloniti? Odvisno je od tebe.

Regina se zgane in njene oči ga žalostno pogledajo.

— Valter, — o moj Bog, to pomeni, da se hoče ločiti od nas.

Valter ji boža mrzle roke.

— Tudi o tem moraš odločiti ti, Regi. Nikakor ne morem misliti na ločitev od vaju, toda tudi se te ne upam pregovoriti, da me ti in Urška spremljata. Toda denar moram zaslužiti, ker ne morem pustiti, da bi trpeli lakoto, — pravi žalostno.

Regina v strahu dvigne glavo in vpraša:

— Jaz naj odločim? Ali naju bi hotel vzeti s seboj? Ali bi tudi smel?

Nežno jo poboža po blestem obrazu in preko žalostnih oči.

— Ako bi vaju hotel vzeti s seboj — moj Bog — kako moreš o tem dvomiti? In če smem? Da, Regina; vprašanje je samo, ako hočeš iti z menoj v divjo pokrajino.

Regina lica se zopet pordečijo in oči zopet ožive. Skloni se mu na prsi.

— O, potem je vse dobro; potem tisočkrat z veseljem rečem da. Sprejmi to službo, ki ti bo prinesla zadovoljstvo, enkrat že zadovoljstvo v tvojem pokli. Svo vsemi naju s seboj in naju ne pušči samih.

— Samo tega si se bala, Regi?

— Samo tega. Mislila sem, da hočeš iti brez naju.

— Saj vendar veš, da tega nikdar ne bi hotel; veš, da bi za mene bilo prehudo, ko bi šel sam brez tebe in Urške. Toda nisem ti smel prigovarjati. In ne smem ti prikriti, da tam ne boste imeli lahkega življenja; ne ti, ne Urška. Gradba ceste bo segala vedno dalje in dalje proti severu, iz Kaplanda gori v Nemško Vzhodno Afriko. Delavci stanujejo, kot mi je povedal Brand, v velikih šotorih. In kolikor dalje napreduje cesta, je treba šotore premakniti dalje proti severu. V šotorih stanuje po več delavcev skupaj. Inženirji stanujejo po dva in dva v enem šotoru. Tudi jaz bom moral stanovati v enem šotoru in četudi bi imel za sebe velik šotor, vendar ne morem misliti, da bi ve stanovali z menoj sredi delavcev, med katerimi je gotovo mnogo slabih ljudi, ki nimajo nikake izobrazbe.

Regina prime za roko in ga proseče pogleda.

— Saj bodo vendar ljudje, Valter, in ne divje živali. In skupaj bomo. Vse drugo se bo preneslo in vse lažje kot pa ločitev od tebe.

Ljubezljivo ji pogladi lase s čela.

— Brand, ki je bil tudi v skrbih zaradi vaju, je rekel, da bi bilo mogoče vaju nastaniti v kakem mestu, ki je blizu našega šotorišča in bi vaju mogel obiskovati vsako nedeljo. To bi bilo vseeno boljše, kot pa da vaju pustim tukaj.

Junaško in polna zaupanja ga pogleda.

— Ne, ne; ostaneva, kjer boš ti. Samega te ne pustim in tudi z Urško morem sama ostati.

— Pozabiš, pa na to, da Urška v taboru ne bo mogla obiskovati šole.

Regina se nasmeje, rešena vsake bojazni in skrbi.

— Ali si pozabil, da sem pred najino poroko napravila izkušnjo za učiteljico? Saj veš, kako rada bi bila Urško poučevala v vseh predmetih, ako pri nas ne bi bilo šolske obveznosti. Saj sem Urško že iz njene mežne mladosti poučevala v angleščini in francosčini, da bi se poleg matereinega jezika naučila še drugih jezikov. O, Urško bom prav rada poučevala. In med delavci, če bodo še tako divji, bom napravila prijazno dom, četudi samo v šotoru.

Valter jo pritiska k sebi in jo pokrije s poljubi na usta in oči.

— Junaška tovarišica si, Regi! Dal Bog, da nama ne bo treba obžalovati, ako vzamem s seboj tebe in otroka. Toda iz zadrege ne vem nobenega drugega izhoda, kot tega. Tako bom to službo sprejel in na mestu bomo videli, kako se bomo ustanovili. Ako vama v šotorišču preti kaka nevarnost, ali pa ko bi pod tem trpelo vajino zdravje, tedaj boš morala z Urško iti v najbližje mesto. Ako pa tega ne bo treba, tem boljše. Vsaka tri leta imam trimesečni dopust, potem bomo zopet mogli priti v stik s civiliziranim svetom. Toda — za deset let se moram obvezati. Regi, za deset dolgih let.

Regina ga brezskrbno pogleda.

— Deset let bo, Valter, ko ne bomo poznali denarnih zadreg. In po teh desetih letih bo naša Urška stara sedemnajst let in do tedaj bo že toliko prihranila, da se moreva vrniti in si tam ustanoviti novo življenje.

— Regi, zaradi tvojega poguma te samo občudujem.

Regina smeje zmaje z glavo.

— Vse moje junaštvo se je žalostno zdobilo, ko sem se bala, da naju boš pustil sami. Ob tvoji strani se ne bojim nikogar in ničesar, Valter. Pomisli samo na farmerske žene, ki spremljajo svoje može v divje pokrajine v pragozde in prenašajo z njimi vse te težave. Ali pa bom jaz slabša kot so te žene?

— In Urška?

Regina vzdihne.

(Dalje prihodnjič.)

PRIMORSKE NOVICE

Pred dnevi so priredili fašisti v Klani zborovanje, ki se ga je udeležil tudi pokrajinski tajnik Gherbaz. Na zborovanje, ki se je vršilo v šoli, so prignali precejšnje število ljudi, predvsem pa vso šolsko deco, ki je po sili organizirana v balističnih edinicah. Zborovanje je poteklo zelo klavirno in niti obljube, da bodo v kratkem razpisana nova javna dela na ozemlju klanke občine, niso nič kaj navdušile zborovalcev, ki imajo že dovolj žalostnih izkušenj baš z javnimi deli, pri katerih so bili vse doslej zaposleni Italijani, pa čeprav so jih morali pripeljati iz najbolj oddaljenih krajev, le domačini ne.

Na zborovanju je poročal znani Pini, fašistični politični tajnik in hkrati klanški podestast, o položaju fašizma v Klani in bližnjih vaseh. Njegovo poročilo pa je bilo le nov dokaz, kako malo pri vrženev si je med našim ljudstvom pridobil fašistični režim, četudi ga ustrahuje že celo desetletje in vabi z vsemi mogočimi gmotnimi in moralnimi privilegiji med svoje pristase. Na ozemlju velike klanke občine je organiziranih 58 moških (večinoma občinskih in državnih nameščencev ter obrtnikov, ki bi sicer ne dobili obrtnih koncesij) v stranki, 60 žena v ženski organizaciji, 72 fantov pri mladih fašistih, 27 avantgardistov, 119 šolskih otrok v "Balili" in 110 pri "Malih Italijankah". Organizacija sploh še ni mogla biti ustanovljena. Mlade fašiste in avantgardiste so organizirali po izrednih naporih še lani. V občini, ki šteje okrog 200 prebivalcev, potemtakem ni organizirana niti ena četrtnina ljudi, dasi si fašistične oblasti že vsa leta silno prizadevajo, da bi si vsaj tik za mejo pridobile čim več pristasev.

— Sirotijev režim postaja dan za dnem hujši in med slovensko duhovščino se vedno bolj množijo skrbi za naše ljudstvo, kateremu je ohranila v cerkvi poslednje versko in kulturno zatočišče. Goriški administrator namešča po slovenskih vaseh ob vsaki prilike nove italijanske duhovnike, ki izganjajo slovensko besedo iz cerkve, in ovajajo slovenske duhovnike, češ, da zbirajo v cerkvah slovensko deco in jo odtujujejo od italijanske domovine. Sirotti pa svojega delovanja in rovarjenja proti slovenski duhovščini in našemu ljudstvu ne omejuje le na ozemlje goriške škofije, marveč hujska mlado italijansko duhovščino iz drugih škofij celo proti njeni cerkveni oblasti.

Tako so bili v dijaškem zavodu v Kopru nameščeni za nadzornike trije italijanski semeniščniki. Te dni bi morali biti posvečeni za novomašnike. Pri vizitaciji pa so tržaškemu škofu Fogarju nenadoma odrekli pokorščino. Postavili so se mu po-robu, češ, da kot duhovnik slovenskega ljudstva ne bodo vzgajali v njegovem jeziku. Zaradi tega je tržaški škof odklonil posvetitev. Nekaj dni pozneje pa so škofa skesano prosili odpustčenja in mu priznali, da jih je nahujskal k nepokorščini sam goriški apostolski administrator Sirotti.

— V Lokaven pri Ajdovščini so pred dnevi slovesno blagoslovili novo cerkev. K blagoslovitvi je prišel tudi Sirotti, ki pa ni hotel pristati na to, da bi pri obredih sodelovala slovenska duhovščina. Vsa cerkvena slavnost se je izpremenila v fašistično manifestacijo, na katero so s silo prignali tudi precejšnje število slovenskih Vipavcev.

— V zadnjem času so se pričele v Gorici znova širiti govorice o skorajšnjem imenovanju novega goriškega nadškofa. Iz okolišne administracije Sirottija izhaja vest, da bo za nadškofa imenovan neki italijanski cerkveni lostopanstvenik. Slovenska duhovščina se imenovanju Italijana upira, ker ima že s Sirottijem sila žalostne izkušnje, vendar pa ni pričakovati, da bo Vatikan uvaževal njene zahteve. Slovenske duhovnike tolažijo, da bo novi nadškof v narodnostnih ozirih nadvse tolerant.

ŽENITNA PONUDBA

Slovenec, star 26 let, želi znanja potom dopisovanja s Slovenko od 18 do 25 let staro, v svrhu ženitbe. Pišite: "Vesela bodočnost", c/o A. Balm, Box 319, Schumaker, Canada, Ont.

Iz Jugoslavije.

Žrtev lažne kneginje.

V Pragi so te dni zaprli nevarno sleparko Marijo Binovo, ki se je izdajala za kneginjo Lichtensteinsko. Za glavno žrtev si je izbrala Kragujevčana Živojina Jovanovića, faktorja neke velike praške tiskarne, ki je bil nedavno prav premožen gospod. Jovanović se je že pred 30 leti izselil iz domovine in je kot tipograf delal v raznih mestih Nemčije, potem po se je naselil v Pragi, kjer se je precej bogato oženil in tudi našel dobro službo. Pred nekaj leti pa se je vrnila v premožno Jovanovićevo rodbino Marija Binova, ki je bila družabnica neke bogate in čudaše starke. Binova je iz moravske vasi prišla v Prago in se je več let preživljala kot dekla in sobarica, dokler je ni vzela k sebi stara, bogata gospa, ki je stanovala v sosesčini Jovanovićeve rodbine. Prebrisana Marija se je pri svoji stari gospodnji navzela aristokratskih manir in kmalu ji je šinilo v glavo, da bi bila za njo dobro, če bi se odela z nimbom kake grofovske ali knežje hčere, ki se mora skrivati pod drugim imenom zaradi rodbinskih spletk. Svojim znanecem je o tem spretno namigavala in najbolj zaupnim je naposled tudi skrivnostno razodela, da je nezakonska hči starega kneza Lichtensteina, ki ima velika posvetstva na Moravskem.

Ko je sleparka videla, da je Jovanovićevo družino zelo zavzeta za take skrivnosti visokih rodbin, si je baš to rodbino izbrala za svojo žrtev. V najinem češko-srbskem domu so sleparko sprejeli z

odprtimi rokami in dajali so ji vse, kar si je pozelela, ko jim je pripovedovala, kako bi jo stari knez rad priznal za svojo hčer, če mu ne bi branili drugi sorodniki. Pred nekaj leti pa je Marija Jovanoviću skrivnostno zaupala, da jo bo oče knez Lichtenstein legitimiral proti volji rodbine in pokazala mu je celo pisma, ki jih piše stari knez svoji ljubljeni hčeri in tudi hvaležno omenja dobre njene prijatelje, ki ji tako velikodušno pomagajo v vseh težavah. Takih knežjih pisem je bilo v teku let vedno več in ko je knez pisaril, da bo hči kmalu deležna vseh časti visokega rodu, je dal pri tem tudi razumeti, da bo po knežje plačana dobrotljivost njenih prijateljev.

Sleparka je Jovanoviću tudi pripovedovala, kako njen oče kupuje razna posvetstva, da bi jih zapustil njej. Knez seveda tudi trpi zaradi sedanje krize in mu pri milijonskem premoženju večkrat primanjkuje gotovine. O takih težavah je knezova hči govorila mimogrede, naivni Jovanović pa ji je dajal velike vsote na razpolago in je bil ves srečen, ko je začel stari knez v svojih pisemih imenovati tudi njegovo ime. Pred nekaj meseci je knez pisal, da ga muči starost in da je začel misliti na oporoko. Navedel je v pismu, kaj bo vse zapustil svoji hčeri, ter naštel tudi nekaj gradov, izmed katerih naj si dobri prijatelj Jovanović kar enega izbere, da ga bo v svoji oporoki njemu pripisal.

Sleparka je potem svojo žrtev še vodila po Moravski ter od da-

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LIETOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

leč razkazovala knežja posestva. Jovanović je bil ves očaran in je knežji hčeri tudi razodel, kaj bi mu bilo najbolj všeč. Za razne transakcije in za sestavo oporoke pa je knez spet potreboval precej gotovine. Zdaj je nesrečni Jovanović prodal celo svojo hišo, da mu je lahko ustregel.

Ko ni Jovanovićevo rodbina niti slutila, da je žrtev nevarne sleparke, je na Marijo Binovo že skrbno pazila praška policija. Baš tedaj, ko je sleparka svojega žrtev vodila po Moravski, je policija prišla na sled spearije. Ko so te dni sleparko zaprli, je bil Jovanović še trdno prepričan, da mora biti kaka pomota, in ga niso mogli od tega prepričanja odvrniti z dokazili, da je vsa pisma pisala neka zaveznica sleparke na Moravskem. Pri vseh slepariji je Jovanović oškodovan za preko 700.000 Din.

Svojega očeta je ubil

v Selevcih blizu Smederevske Palanke kmet Gjorgje Marčić. Z očetom sta delala na polju in se, kakor že večkrat, hudo prepirala. Med opoldanskim odmorom je oče zadermal, sin pa mu je preklal glavo s sekuro. Mrtvo truplo je pokril s slamo. Umorjenega starca so našli šele drugi dan in je sin orožnikom izjavil, da ga je umoril v veliki razburjenosti zaradi tega, ker je starce tiraniziral vso rodbino.

SHIPPING NEWS

19. avgusta: Ile de France v Havre
Rex v Genoa

21. avgusta: Reliance v Hamburg

23. avgusta: Olympic, Cherbourg

24. avgusta: Champlain v Havre

Europa v Bremen

25. avgusta: Veendam v Boulogne

26. avgusta: Roma v Genoa

Berengaria v Cherbourg

29. avgusta: Leviathan v Cherbourg

30. avgusta: De Grasse v Havre

Majestic v Cherbourg

Manhattan v Havre

Deutschland v Hamburg

11. avgusta: Bremen v Bremen

2. septembra: Conte di Savoia v Genoa

5. septembra: Ile de France v Havre

Statenland v Boulogne

6. septembra: Aquitania v Cherbourg

New York v Hamburg

8. septembra: Olympic v Cherbourg

9. septembra: Paris v Havre

Vulcania v Trst

Veendam v Boulogne

Europa v Bremen

13. septembra: Lafayette v Havre

Manhattan v Havre

Berengaria v Cherbourg

Albert Ballin v Hamburg

15. septembra: Rotterdam v Boulogne

Majestic v Cherbourg

16. septembra: Rex v Genoa

Bremen v Bremen

18. septembra: Reliance v Hamburg

20. septembra: Champlain v Havre

21. septembra: Aquitania v Cherbourg

23. septembra: Saturnia v Trst

Ile de France v Havre

Veendam v Boulogne

26. septembra: Europa v Bremen

Statenland v Boulogne

27. septembra: Washington v Havre

Mauretania v Cherbourg

Deutschland v Hamburg

29. septembra: Paris v Havre

Olympic v Cherbourg

30. septembra: Conte di Savoia v Genoa

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre

NA HITREM EKSPRESNEM PARNIKU

ILE DE FRANCE

19. AVGUSTA

5. Septembra — 23. Septembra

CHAMPLAIN

24. Avgusta — 20. Septembra

PARIS

9. Septembra — 29. Septembra

NIZKE CENE DO VSEH DELOV

JUGOSLAVIJE

Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblašene agente

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

VODNIKOVE

KNJIGE

za leto 1934

lahko že sedaj naročite. — Pošljite nam

\$1.

in knjige Vam bodo poslale naravnost na dom.

Naročila sprejema:

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street

New York, N. Y.

... SKUPNA ... POTOVANJA in cene vožnji:

FRENCH LINE:

"ILE DE FRANCE" preko Havre

N. Y. ZA TJA
LJUBLJANA IN NAZAJ

19. AVGUSTA ... \$101.23 \$182.00

5. SEPTEMBRA

23. SEPTEMBRA

"PARIS" preko Havre

9. SEPTEMBRA \$ 99.23 \$178.50

"CHAMPLAIN" preko Havre

24. AVGUSTA \$ 91.73 \$171.50

20. SEPTEMBRA

ITALIAN LINE:

"VULCANIA" v Trst

9. SEPTEMBRA \$ 97.50 \$171.50

"SATURNIA" v Trst

23. SEPTEMBRA

"REX" preko Genoa

19. AVGUSTA ... \$109.50 \$185.50

16. SEPTEMBRA

"Conte de SAVOIE" preko Genoa

2. SEPTEMBRA

30. SEPTEMBRA

CUNARD LINE:

"AQUATANIA" pr. Cherbourg

6. SEPTEMBRA \$102.34 \$182.00

"BERENGARIA" pr. Cherbourg

26. AVGUSTA

13. SEPTEMBRA

21. SEPTEMBRA

HAMBURG-AMERICAN LINE:

"DEUTSCHLAND" pr. Hamburga

30. AVGUSTA ... \$ 91.73 \$171.50

27. SEPTEMBRA

"ALBERT BALLIN" pr. Hamburga

13. SEPTEMBRA

NORTH GERMAN LLOYD: